

Warunki realizacji programu studiów

Minimum kadrowe dla kierunku Finanse i Rachunkowość na studiach drugiego stopnia na rok akademicki 2013/2014

1. Samodzielni nauczyciele akademicki wliczeni do minimum w/w kierunku: **13**
2. Niesamodzielni nauczyciele akademicki wliczeni do minimum w/w kierunku: **26**

Zgodnie z Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora (§ 15. 1). Warunek ten program kształcenia na kierunku Finanse i Rachunkowość jest spełniony. Wszyscy wskazani nauczyciele wliczeni do minimum kadrowego spełniają wymóg prowadzenia osobiście zajęć dydaktycznych w wymiarze co najmniej 30 godzin w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra.

Proporcja liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studiujących

Zestawienie	Liczba pracowników zaliczanych do minimum na kierunku Finanse i Rachunkowość	Liczba studentów
liczba pracowników i studentów	39	1382
proporcja rzeczywista	1	35,44
minimalna proporcja wymagana w ROZPORZĄDZENIU MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (§ 17.1.)	1	160

Opis działalności badawczej w odpowiednim obszarze wiedzy – w wypadku studiów prowadzących do uzyskania dyplomu magisterskiego

Badania naukowe z zakresu finansów prowadzone są przez następujące katedry Wydziału Zarządzania: Katedrę Controllingu, Analizy Finansowej i Wyceny, Katedrę Inwestycji i Rynków Kapitałowych, Katedrę Finansów Przedsiębiorstw, Katedrę Rachunkowości oraz Katedrę Badań Rynku i Usług.

We wszystkich katedrach prowadzone są ciągłe badania naukowe w ramach badań statutowych oraz projektów badawczych. Problematyka naukowa katedr obejmuje następujące obszary:

- **Katedra Controllingu, Analizy Finansowej i Wyceny:** controlling, analiza finansowa, wycena przedsiębiorstwa, analiza fundamentalna, zarządzanie kosztami, źródła finansowania przedsiębiorstwa, leasing, audyt, transfer i finansowanie innowacji, zarządzanie wartością.
- **Katedra Inwestycji i Rynków Kapitałowych:** funkcjonowanie rynku kapitałowego, teoria rynku kapitałowego, analiza strategiczna, analiza efektywności przedsięwzięć inwestycyjnych, tworzenie i zarządzanie portfelami inwestycyjnymi, zarządzanie przedsięwzięciami, strategie finansowe przedsiębiorstwa, teorie struktury finansowania przedsiębiorstw, teoria wzrostu przedsiębiorstwa, fuzje i przejęcia przedsiębiorstw, wycena i przekształcenia własnościowe w przedsiębiorstwie, interakcje przedsiębiorstwa z otoczeniem, finansowanie firm rodzinnych, wycena papierów wartościowych i instrumentów finansowych, informacja na rynku kapitałowym, anomalie rynku kapitałowego, psychologia uczestników rynku kapitałowego, funkcjonowanie giełd papierów wartościowych i mikrostruktura rynku, instrumenty pochodne, wykupy kredytowane i menedżerskie firm (LBO/MBO), analiza źródeł finansowania przedsiębiorstwa, analiza struktury finansowania, metody finansowania transakcji fuzji i przejęć, innowacje finansowe, instrumenty finansowania obcego, rynek dłużnych papierów wartościowych w Polsce, finanse behawioralne, asymetria informacyjna na rynkach kapitałowych, zachowania stadne na rynkach kapitałowych, fundusze podwyższonego ryzyka (venture capital i private equity), niepubliczny rynek transferu kontroli, fundusze hedgingowe, bankowość inwestycyjna, alternatywne systemy obrotu papierami wartościowymi, nadzór nad rynkiem finansowym, ład korporacyjny, zarządzanie ryzykiem.
- **Katedra Finansów Przedsiębiorstw:** gospodarka finansowa przedsiębiorstwa (decyzje finansowe, decyzje inwestycyjne, struktura i koszt kapitału, gospodarowanie majątkiem obrotowym i jego finansowanie, finansowanie działalności innowacyjnej przedsiębiorstw, kontrola a własność w przedsiębiorstwie); polityka kredytu kupieckiego (zarządzanie należnościami i zobowiązaniami przedsiębiorstwa, krótkoterminowe finansowanie, finansowa odpowiedzialność przedsiębiorstwa w stosunkach umownych); modelowanie finansowe (modele wspomagające podejmowanie decyzji inwestycyjnych, modele wspomagające podejmowanie decyzji krótkookresowych, modele planowania finansowego); teorie i systemy podatkowe (reakcje przedsiębiorców i gospodarstw domowych na opodatkowanie, zdolność i strategie podatkowe przedsiębiorstw i grup kapitałowych, cło i system celny, systemy podatkowe i ich harmonizacja); ekonomika zdrowia (ekonomiczno-finansowe mechanizmy kierowania opieką zdrowotną, ubezpieczenia zdrowotne, finanse szpitala).
- **Katedra Rachunkowości:** teoria rachunkowości, rachunkowość finansowa, podatkowa, bankowa i ubezpieczeniowa, rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza, bilansoznawstwo, sprawozdawczość i auditing, analiza finansowa.
- **Katedra Badań Rynku i Usług:** metodologia badań rynkowych i marketingowych, marketing finansowy (bankowy i ubezpieczeniowy), badania rynku bankowego, ubezpieczeniowego, inwestycyjnego, analiza koniunktury gospodarczej Polski na rynku finansowym i inwestycyjnym, zarządzanie usługami medycznymi, marketing usług, jakość usług, zarządzanie produktem, proces innowacji produktu, projektowanie usługi, zarządzanie relacjami, podejmowanie decyzji w przedsiębiorstwach, marketingowe procesy i systemy informacyjne itp.

Efekty badań naukowych prezentowane są na systematycznie odbywanych seminariach oraz zebraniach naukowych, na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, a przede wszystkim w publikacjach naukowych. Pracownicy realizują indywidualne oraz zespołowe projekty badawcze finansowane lub współfinansowane przez Narodowe Centrum Nauki.

Wykaz projektów realizowanych w latach 2012-2013:

- Czynniki behawioralne w zarządzaniu finansami przedsiębiorstw (Katedra Inwestycji i Rynków Kapitałowych);

- Determinanty elastyczności finansowej przedsiębiorstw innowacyjnych (Katedra Finansów Przedsiębiorstw);
- Determinanty stóp zwrotu z akcji spółek dokonujących pierwszych ofert publicznych (Katedra Finansów Przedsiębiorstw);
- Finansowe motywy i konsekwencje dywersyfikacji działalności przez przedsiębiorstwa funkcjonujące na rynkach wschodzących (Katedra Finansów Przedsiębiorstw);
- Premia za ryzyko inwestycji w akcje na polskim rynku kapitałowym (Katedra Finansów Przedsiębiorstw);
- Unikanie opodatkowania z perspektywy nadzoru korporacyjnego (Katedra Finansów Przedsiębiorstw);
- Zachowania oszczędnościowe i finansowe zabezpieczenie emerytalne w gospodarstwach domowych - determinanty, postawy, modele (Katedra Badań Rynku i Usług);
- Zachowanie nabywców usług finansowych w warunkach zmian koniunktury rynkowej (Katedra Badań Rynku i Usług).

Sposób wykorzystania wzorców międzynarodowych

Wzorce międzynarodowe wykorzystywane są w programie kształcenia na kierunku Finanse i Rachunkowość (FiR) na wielu różnych płaszczyznach, począwszy od sposobu sformułowania efektów i celów kształcenia, poprzez dobór metod nauczania, aż do sposobów weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia.

Przy określaniu efektów i celów kształcenia dla kierunku, a także dla poszczególnych jego modułów brane były pod uwagę programy realizowane m.in. przez uczelnie niemieckie, brytyjskie oraz amerykańskie. Wnioski z prowadzonych kwerend i analiz porównawczych w zakresie programów kształcenia z zakresu finansów na zagranicznych uczelniach były nie tylko bezpośrednio uwzględnione w przygotowaniu programu kształcenia na kierunku FiR, ale również upubliczniane poprzez udział pracowników w konferencjach poświęconych dydaktyce finansów w szkołach wyższych, organizowanych pod egidą Komitetu Nauk o Finansach PAN.

Cele i efekty kształcenia są również w znacznej części zbieżne z wymogami wielu międzynarodowych organizacji zrzeszających osoby zawodowo zajmujące się finansami i rachunkowością. Wyrazem tego jest rozpoczęcie w 2013r. współpracy w zakresie zasad uznawalności części modułów wykładanych w ramach kierunku Finanse i Rachunkowość przez jedną z takich organizacji (Association of Chartered Certified Accountants) w jej wewnętrznej procedurze certyfikacyjnej. Wreszcie część celów i efektów kształcenia bezpośrednio odwołuje się do wzorców międzynarodowych, poprzez uwzględnienie w programie kształcenia modułów poświęconych Międzynarodowym Standardom Sprawozdawczości Finansowej (International Financial Reporting Standards) zatwierdzanych przez Komitet Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB – International Accounting Standards Committee).

Metody nauczania oraz sposoby weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia ustalane są w oparciu o doświadczenia dydaktyczne pracowników, zdobywane m.in. poprzez:

- zagraniczne staże dydaktyczne;
- prowadzenie zajęć na studiach MBA organizowanych we współpracy z uczelniami zagranicznymi (Georgia State University, Atlanta, USA; NottinghamTrent University, Nottingham, Wielka Brytania);

- prowadzenie zajęć dla studentów zagranicznych w ramach programu wymiany studentów (m.in. Erasmus) w oparciu o programy uznawane przez uczelnie partnerskie.

Wzorce międzynarodowe w zakresie dydaktyki uwzględniane są pośrednio również dzięki międzynarodowej działalności naukowej pracowników, przejawiającej się m.in. w:

- przynależności do międzynarodowych organizacji naukowych oraz naukowo-dydaktycznych (International Federation of Accountants; European Finance Association; Society for the Study of Emerging Markets; itp.);

- organizowaniu międzynarodowych konferencji naukowych (2010 Global Finance Conference Poznań, której gościem specjalnym był laureat nagrody Banku Szwecji im. Alfreda Nobla w dziedzinie ekonomii – prof. Robert Mundell);

- współpracy w ramach międzynarodowych zespołów badawczych, czego przykładami są m.in.: uzyskany przez dr Annę Leszczyłowską dyplom doktora w procedurze podwójnego promotorstwa nadany przez Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu oraz Universität Potsdam, a także złożony w organizowanym przez Narodowe Centrum Nauki konkursie na projekty badawcze Opus 5 wniosek, przygotowany wspólnie z pracownikami University of Southampton;

- udziale w cyklicznych międzynarodowych konferencjach naukowych (Global Finance Conference; Congress of European Accounting Association; Tax Research Network Conference; itp.).

Sposób uwzględnienia wyników monitorowania karier absolwentów

W ramach programu Kadry dla Gospodarki UEP realizuje projekt w zakresie monitorowania karier zawodowych absolwentów. Polega on na cyklicznym badaniu absolwentów (po roku, po 3 i po 5 latach od zakończenia studiów). Projekt został uruchomiony w 2011 roku. W obecnej fazie opracowana została metodologia badań, w tym narzędzia badawcze oraz program informatyczny opracowujący wyniki. Ponadto przeprowadzono badania pilotażowe. Pierwszy cykl badań absolwentów przeprowadzono jesienią 2012 r. Badania będą powtarzane w zaplanowanych okresach. W ramach projektu prowadzone są także badania wśród studentów, nauczycieli akademickich i pracodawców w zakresie zgodności i przydatności wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów i absolwentów UEP. Badania przeprowadzone są na reprezentatywnych próbach pozwalających na analizę wyników z punktu widzenia całej uczelni, wydziałów i poszczególnych programów kształcenia.

Wyniki poszczególnych części badań, w tym analizy porównawcze w różnych przekrojach, prezentowane są na posiedzeniach Rady Wydziału Zarządzania (ostatnio w dniu 14 czerwca 2013r). Przedstawione wyniki stanowią podstawowe źródło informacji dla procesu doskonalenia jakości programów kształcenia na poszczególnych wydziałach UEP. Uwzględniane są przez koordynatorów kierunków oraz koordynatorów specjalności w procesie doskonalenia programów kształcenia.

Wyniki i wnioski z aktualnego badania karier zawodowych absolwentów dla kierunku FiR:

Absolwenci kierunku FiR najwyżej ocenili nabytą wiedzę (ocena 3,5 w skali 1-5), natomiast niżej kompetencje społeczne (3,2) oraz nabyte umiejętności praktyczne (2,6). Mimo akademickiego charakteru kierunków realizowanych na UEP należy zastanowić się nad zwiększeniem w poszczególnych modułach stosowania takich metod kształcenia, które zapewnią w większym stopniu studentom możliwości nabywania umiejętności praktycznych. Absolwenci kierunku FiR za najważniejsze dla nich umiejętności uznali umiejętności samodzielnego poszukiwania danych i informacji, formułowania na ich podstawie wniosków oraz proponowania rozwiązań, a także

umiejętności samodzielnej pracy, oddzielania zadań mniej ważnych od ważniejszych. Należy zatem wrócić uwagę, by w poszczególnych modułach stosowane były także takie formy kształcenia, które służą wyrabianiu tych umiejętności. Należą do nich w szczególności warsztaty i rozwiązywanie zadań typu case study, które dość powszechnie są metodami stosowanymi na drugim stopniu studiów na kierunku FiR.

Absolwenci Kierunku FiR poleciliby osobom podejmującym decyzję o wyborze studiów studiowanie na Kierunku FiR oraz wybranej specjalności na Kierunku FIR. W skali od 1-5 (1 oznaczało „zdecydowanie nie polecam”; 5 – „zdecydowanie polecam”) średnia odpowiedzi dla kierunku FiR wynosiła 4,1 i była najwyższa na Wydziale, natomiast odnośnie polecenia wybranej specjalności na danym kierunku, średnia ocena przyznana przez absolwentów FiR wyniosła 4,3 (również ta ocena była wyższa od ocen dla pozostałych kierunków Wydziału).

Biorąc pod uwagę powyższe wyniki można stwierdzić, że program kierunku FiR i odbyte na tym kierunku studia są dobrze oceniane przez absolwentów. Dalszego ulepszania wymaga z punktu widzenia interesów studentów i pracodawców kształcenie umiejętności praktycznych, choć nie należy zapominać, że kierunek ten jest realizowany na uczelni o profilu akademickim.

Sposób uwzględnienia wyników analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy

Ocena zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy dokonywana jest na Wydziale Zarządzania w dwojaki sposób:

- 1) Poprzez analizę opinii w zakresie zgodności efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy wyrażanych przez członków Rady Biznesu Wydziału Zarządzania, złożonej z przedstawicieli praktyki gospodarczej, pod przewodnictwem prof. Marka Rekowskiego;
- 2) Poprzez analizę opinii absolwentów w ramach programu monitorowania karier absolwentów.

Analiza opinii w zakresie zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy dokonywana jest na forum Kolegium Dziekańskiego oraz Komisji Programowej, a także bezpośrednio przez Koordynatorów Kierunków i Specjalności na WZ i służy doskonaleniu programu kształcenia poprzez jego ciągłą modyfikację.

Wyniki i wnioski z aktualnego badania karier zawodowych absolwentów WZ:

Najistotniejsze wyniki przeprowadzonych badań w odniesieniu do osób pracujących są następujące:

- największy udział pracujących jest wśród absolwentów Kierunku Finanse i Rachunkowość (90,5%);
- ponad połowa absolwentów podjęła pracę jeszcze podczas studiów;
- 70% pracuje na umowę o pracę, a 14,8% prowadzi działalność gospodarczą;
- absolwenci poszukiwali pracy głównie na rynku lokalnym (52,6%) lub regionalnym (23,7%), relatywnie rzadko aplikowali o pracę na rynku krajowym lub międzynarodowym;
- absolwenci poszukiwali pracy przede wszystkim w obszarze ściśle związanym ze studiowaną specjalnością (31,9%) lub związanym ze studiowanym kierunkiem (28,1%);

- 18,6% wskazało, iż poszukiwało pracy związanej ogólnie z profilem Wydziału Zarządzania, 14,8% w szeroko pojętej sferze stanowisk ekonomiczno – gospodarczych, a jedynie 6,7% bez ograniczenia potencjalnych stanowisk;
- 18,1% przed podjęciem pracy uczestniczyło w jednej rozmowie kwalifikacyjnej, aż 66,7% w kilku, pozostali w kilkunastu lub kilkudziesięciu.

Na pytanie: „Czy fakt ukończenia studiów na WZ UEP miał znaczenie dla potencjalnych pracodawców na etapie poszukiwania praz Pana/Panią pracy?” nikt z respondentów nie odpowiedział, że wpływało to zdecydowanie negatywnie lub raczej negatywnie. Raczej pozytywny wpływ ukończenia Wydziału Zarządzania UEP podkreśliło 58,1% a bardzo pozytywny wpływ dla potencjalnych pracodawców 16,7% badanych absolwentów.

Podobne opinie dotyczą oceny przez bezpośrednich przełożonych faktu, że pracownik jest absolwentem Wydziału Zarządzania UEP. Nie odnotowano żadnych odpowiedzi negatywnych, natomiast 41,6% wskazało, że nie ma to znaczenia, 42,1% raczej ocenia to pozytywnie, a 16,3% zdecydowanie pozytywnie.

Na pytanie: „Czy fakt ukończenia studiów na WZ UEP miał znaczenie dla potencjalnych pracodawców na etapie poszukiwania praz Pana/ Panią pracy?” nikt z respondentów nie odpowiedział, że wpływało to zdecydowanie negatywnie lub raczej negatywnie. Raczej pozytywny wpływ ukończenia kierunku FiR na Wydziału Zarządzania UEP podkreśliło 66,3%, a bardzo pozytywny wpływ dla potencjalnych pracodawców, 20,9% badanych absolwentów FiR (odsetek pozytywnych odpowiedzi był wyższy na kierunku FiR od pozostałych kierunków na WZ).

Udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS

Program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze 42 ECTS (35%), w tym w tym wybór: specjalności i wykładów specjalnościowych (27 ECTS), wykładów w języku obcym (3 ECTS), seminariów (12 ECTS).

Tabelaryczne zestawienia dla każdej specjalności zawarto w pkt. 3.7. w formie Kart zgodności planu studiów z postanowieniami Uchwały nr 56 (2011/2012) Senatu UEP z 16.12.2011r. w sprawie struktury programów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz sposobu ich przygotowania.

Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi (np. Lista osób spoza wydziału biorących udział w pracach programowych lub konsultujących projekt programu kształcenia)

W pracach nad programem kształcenia na kierunku FiR uczestniczyły osoby spoza Wydziału Zarządzania – i tak: z Wydziału Ekonomii: prof. W. Przybylska-Kapuścińska, prof. A.Janc, prof. J.Handschke, prof. J.Lisowski; z Wydziału Gospodarki Międzynarodowej: prof. E.Najlepszy, prof. W.Łuczyński; z Wydziału Informatyki i Gospodarki Elektronicznej: prof. K.Piasecki.